

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

27 май 2014 г.

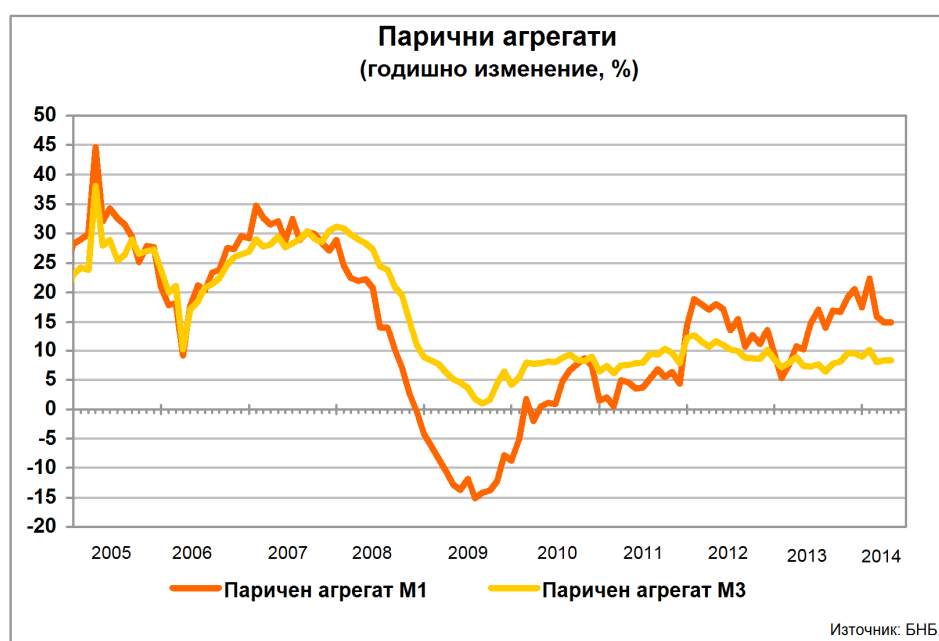
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Април 2014 г.

През април 2014 г. годишният прираст на *широките пари* (паричния агрегат *M3*²) е 8.3% при 8.3% през март 2014 година. В края на април т. г. те са 67.787 млрд. лв. (85% от БВП³) при 67.799 млрд. лв. към март 2014 г. (85% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат *M1*⁴, се увеличава през април т. г. с 15% на годишна база (16.1% годишен ръст през март 2014 година).

Графика 1

В края на април т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 57.500 млрд. лв. (72.1% от БВП), като годишният им темп на прираст е 8.8% (8.6% годишен ръст през март 2014 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 14.964 млрд. лв. (18.8% от БВП) в края на април 2014 година. В сравнение със същия месец на 2013 г. те нарастват със 7.1% (8.1% годишен ръст през март 2014 година). Депозитите на *финансовите предприятия* се увеличават с 1.8% на годишна база през април 2014 година (3.9% годишно повишение през

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат *M3* включва паричен агрегат *M1*, депозити с договорен матурирест до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2014 г. 79.769 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

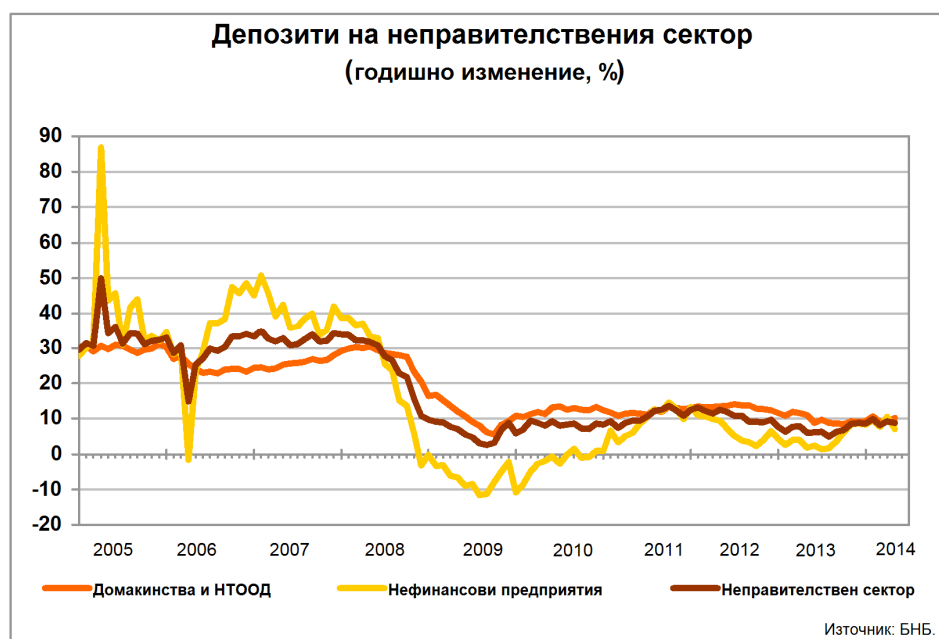
⁴ Паричният агрегат *M1* включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства* и *НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

март 2014 г.) и в края на месеца достигат 3.612 млрд. лв. (4.5% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 38.924 млрд. лв. (48.8% от БВП) в края на април 2014 година. Те нарастват с 10.2% спрямо същия месец на 2013 г. (9.2% годишен ръст през март 2014 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 56.545 млрд. лв. в края на април 2014 година. Те се увеличават с 4% спрямо същия месец на 2013 г. (2% годишен ръст през март 2014 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 57.940 млрд. лв. и нараства спрямо април 2013 г. с 4.4% (2.1% годишен ръст през март 2014 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ нарастват с 1.7%, достигайки 56.389 млрд. лв. (1.4% годишно увеличение през март 2014 година).

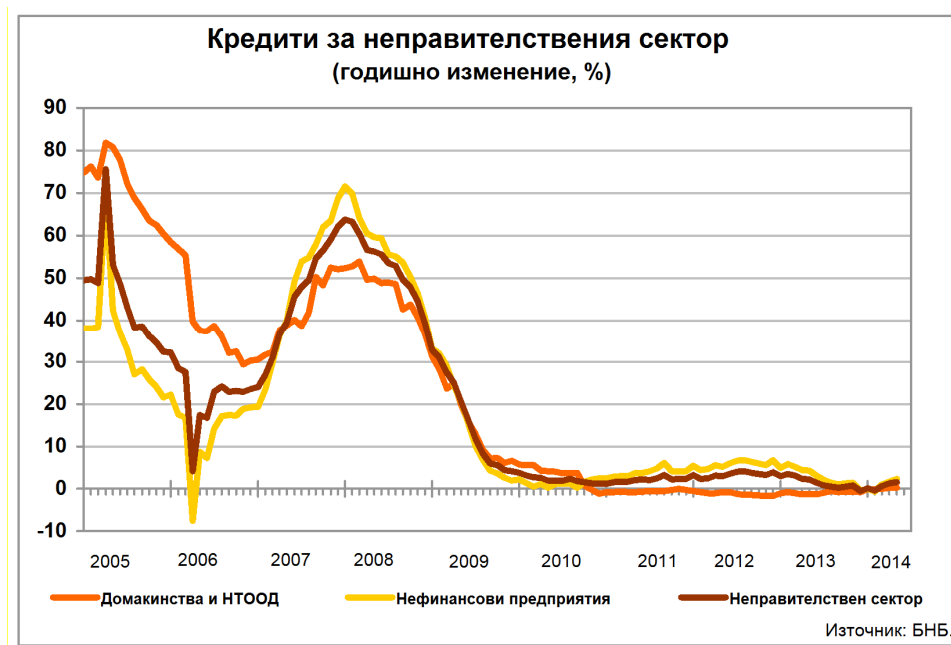
В края на април 2014 г. кредитите за неправителствения сектор са 55.346 млрд. лв. (69.4% от БВП) при 55.087 млрд. лв. към март 2014 г. (69.1% от БВП). През април 2014 г. те нарастват на годишна база с 1.6% (1.4% годишно увеличение през март 2014 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 177.3 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 241.2 млн. лв. (в т. ч. 0.4 млн. лв. през април 2014 година), а обратно изкупените кредити – 418.5 млн. лв. (в т. ч. 0.9 млн. лв. през април 2014 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 2.3% на годишна база през април т. г. (1.7% годишно увеличение през март 2014 година) и в края на месеца достигат 35.803 млрд. лв. (44.9% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.568 млрд. лв. (23.3% от БВП) в края на април 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.2% (0.3% годишно увеличение през март 2014 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.892 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0.3% (0.04% годишен спад през март 2014 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.314 млрд. лв. и са с 0.8% повече спрямо април 2013 г. (0.9% годишно повишение през март 2014 година). На годишна база *другите кредити* намаляват със 7.5% (2.2% годишно понижение през март 2014 г.), като достигат 819 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 975.3 млн. лв. в края на април 2014 година. В сравнение с април 2013 г. те нарастват с 1.2% (11.3% годишен ръст през март 2014 година).

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

Графика 3

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на *ПФИ*, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за класифицираните експозиции по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с влошено качество/просрочие в обслужването кредити не показват общо класифицираните рискови експозиции, нито конкретно дела на необслужваните експозиции (тези с просрочия над 90 дни). Източник на информация за класифицираните рискови експозиции са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 30 април 2014 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на март 2014 година*, съотношението на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* е 9.94%. В текста е посочено, че размерът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* се изчислява, като от *брутната им стойност* се приспадат вече направените разходи за обезценка.

Нетните чуждестранни активи са 28.514 млрд. лв. в края на отчетния месец при 28.812 млрд. лв. в края на март 2014 година. На годишна база те нарастват с 11.8% при ръст от 14.9% през март 2014 година. През април т. г. *чуждестранните активи* се увеличават с 4.2% (5.2% годишен ръст през март 2014 г.), като достигат 41.601 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 13.087 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 9.3% (11.3% годишно понижениe през март 2014 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2011	2012	2013	Март 2014	Април 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	8.3	67,787	8.3
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.4	9.5	17.5	16.1	27,491	15.0
1.1. Пари извън ПФИ	5.9	9.1	6.8	8.7	8,875	8.8
1.2. Овърнайт депозити	20.0	9.7	23.8	19.9	18,616	18.2
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.8	7.9	4.0	3.4	40,216	4.0
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	9.2	5.0	-8.5	-7.3	28,485	-6.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	20.8	24.1	63.6	45.1	11,731	43.0
3) М3 - М2(=3.1.)	64.4	-4.7	-35.4	148.4	80	127.2
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	64.4	-4.7	-35.4	148.4	80	127.2
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	14.9	28,514	11.8
1.1. Чуждестранни активи	5.5	15.0	3.4	5.2	41,601	4.2
1.2. Чуждестранни пасиви	-13.3	7.2	-11.0	-11.3	13,087	-9.3
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.7	2.6	3.6	2.0	56,545	4.0
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.4	2.5	3.6	2.1	57,940	4.4
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	76.2	-26.1	269.6	32.0	1,551	6040.4
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	3.8	2.8	0.3	1.4	56,389	1.7
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-50.7	2.3	-5.9	-2.8	-1,395	-27.2
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2011	2012	2013	Март 2014	Април 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	12.6	7.6	8.7	8.6	57,500	8.8
1) Нефинансови предприятия	13.4	4.3	8.3	8.1	14,964	7.1
2) Финансови предприятия	7.5	-12.9	4.9	3.9	3,612	1.8
3) Домакинства и НТООД	13.0	11.7	9.3	9.2	38,924	10.2
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.2	3.0	0.2	1.4	55,346	1.6
1) Нефинансови предприятия	5.4	5.0	0.1	1.7	35,803	2.3
2) Финансови предприятия⁶	2.4	9.8	10.0	11.3	975	1.2
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-0.4	-1.0	-0.2	0.3	18,568	0.2
3.1. Овърдрафт	-9.5	-4.2	-1.4	1.3	1,542	1.2
3.2. Жилищни кредити	1.9	0.8	-1.2	-0.04	8,892	0.3
3.3. Потребителски кредити	-1.5	-2.3	2.2	0.9	7,314	0.8
3.4. Други кредити	4.3	-1.5	-6.0	-2.2	819	-7.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви (нето)*, *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции (нето)*.

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2011	2012	2013	Март 2014	Април 2014
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	8.3	8.3
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	5.2	3.5	6.5	6.1	5.7
1.1. Пари извън ПФИ	0.9	1.2	0.9	1.1	1.1
1.2. Овърнйт депозити	4.3	2.3	5.6	5.0	4.6
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	6.9	5.0	2.5	2.1	2.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.1	2.7	-4.4	-3.6	-3.2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	1.8	2.3	6.9	5.7	5.6
3) М3 - М2(=3.1.)	0.1	0.0	-0.1	0.1	0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.1	0.0	-0.1	0.1	0.1
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	14.9	11.8
1.1. Чуждестранни активи	10.7	25.0	5.4	8.2	6.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-12.7	4.8	-6.6	-6.7	-5.3
2) ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.4	2.5	3.6	2.1	4.4
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.4	-0.3	3.3	0.7	2.7
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	4.0	2.8	0.3	1.4	1.7
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	3.3	2.9	0.2	1.3	1.5
а) Нефинансови предприятия	3.4	3.1	0.0	1.0	1.4
б) Финансови предприятия ⁴	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0
в) Домакинства и НТООД	-0.2	-0.3	-0.1	0.1	0.1

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.